

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL																

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JEZYKA LITEWSKIEGO
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: **24 maja 2017 r.**
GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**
CZAS PRACY: **180 minut**
LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **40**

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:

dostosowania
kryteriów oceniania

NOWA FORMUŁA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MOL-R1_1P-172

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

1 tema. Remdamiesi pateikta ištrauka suformuluokite problemą ir ją panagrinėkite. Naudokitės Jono Meko ir jo pašnekovės tezėmis ir apmąstymais bei kitu kultūros tekstu. Jūsų rašinio apimtis. Jūsų rašinio apimtis – ne mažiau kaip 300 žodžių.

Filmininką, rašytoją Joną Meką kalbina literatūros tyrinėtoja Evelina Gužauskytė

– Pasaulyje yra išsibarstę daugiau kaip milijonas įvairiais keliais iš Lietuvos per praeitą šimtmetį išvykusių tautiečių ir jų palikuonių. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vien nuo 1990 m. iš Lietuvos išvyko 615 tūkstančių gyventojų. Prie to skaičiaus reikėtų pridėti dar apie 300–600 tūkstančių lietuvių, kurie, Išeivijos instituto duomenimis, atvyko į JAV 1880–1914 metais. Ką manote apie lietuviškumo sąvoką, taip pat apie ryšius tarp istorinio arba tradicinio lietuviškumo ir postmodernaus, globalaus lietuviškumo? Ar vis dar galime kalbėti apie Lietuvą, suvokiamą teritoriniu požiūriu? Ar galime apskritai kalbėti apie lietuviškumą?

– Žinoma, kad galima kalbėti. Visa tai labai realu ir labai abstraktu. Realioji dalis yra tai, kad Lietuva arba Italija, arba bet kuri kita šalis visų pirma egzistuoja ten, kur ji yra geografiškai. Ir tos šalies medžiaga yra jos žmonės. Ir jos istorija, ir visi jos archyvai, ten esantys. Bet ta medžiaga, tas tautos turinys nėra nesikeičiantis. Jis gali ir atrofuotis, ir turtėti, keistis dėl vidinių ir išorinių įtakų. Lietuviai per šimtmečius keliavo, mokėsi ir grįžo, kaip bitės į avilį, o tada dirbo, statė, nes jie parsivežė su savimi viską geriausia, ką rado Vakaruose, Europoje. Vėliau kiti tautiečiai buvo išvežti į Rytus, į Sibirą, tačiau kai kurie iš jų grįžo ir šį tą iš ten taip pat parsivežė. Kai kurie tų dalykų buvo teigiami, kiti – neigiami. Bet taip atsitinka visose šalyse.

– Tai tokį žmonių judėjimą Jūs vertinate kaip natūralų procesą?

– Natūralu, kad žmogus priima naują kultūrą ir prisitaiko prie pasikeitimų, svetimų šalių ir naujų technologijų. Bet tam tikrą esminę kultūros dalį visose šalyse saugo patys konservatyviausi žmonės, kurie nesutinka prisitaikyti, kurie net negali to padaryti. Yra štai toks paradoksalus dalykas, kuris kartais mus supainioja. Nes mes sakome – „a, ta mintis tokia senamadiška“. Bet abu žmonių tipai labai reikalingi. Ir tie, kurie išskėstomis rankomis priima visus modernius gyvenimo pokyčius, ir tie, kurie kaip įstengdami stengiasi jų atsisakyti ir laikytis senųjų tradicijų. Bet tos senosios tradicijos maitina ir keičia naujasias. Kuo ilgiau gyvenu, tuo darau vis konservatyvesnis, jei kalbame apie ištakas. Atvirai sakant, viskas daug sudėtingiau. Manau, pati didžiausia pasaulio problema šiandien yra gyventojų perteklius. Žmonija dar neatrado metodų ar sistemų, galinčių apsaugoti ją pačią nuo per spartaus augimo. Kai gyventojų skaičius auga per dideliais tempais, jiems reikia visko vis daugiau. Kad pagamintų visa tai, tautos privalo sunaikinti senąsias tradicijas, ir kalbame ne tik apie sunaikinimą to, kas paviršiuje, bet ir esančio net labai giliai. Naikinama pati žemė, gentys, civilizacijos, tautos... Galima sakyti, kad situacija beviltiška [juokiasi]. Bet Lietuva dar tebeegzistuoja. [...]

„Metai“, 2014 m., Nr. 12, <http://www.tekstai.lt>

2 tema. Interpretuokite ir palyginkite pateiktus Marcelijaus Martinaičio eilėraščius iš ciklo *Kukučio baladės*. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 300 žodžių.

Marcelijus Martinaitis

Kaip Kikutis protą atgavo

Kai dirbau žemei dangų,
o jūrai dugną dėjau,
o jūrai dugną dėjau –
per Vokietijos gaisrą
manęs išvest atėjo,
ant kaklo pančius dėjo,
ant kaklo pančius dėjo,
per Vokietijos gaisrą
po Blinstrubiškės ąžuolu
mane pakorė.

O kai mane pakorė,
tuoj atėjau į protą:
atsižadėjau žemės,
dangaus ir Lietuvos,
dangaus ir Lietuvos.

Anoj pasaulio pusėj –
danguj man davė butą,
po Blinstrubiškės ąžuolu –
du sieksniu pievos.

O ko daugiau man reikia:
gavau du sieksniu pievos.
Nei arti, nei akėti:
ateina kartais karvė
ir visa patrešia.

Nei arti, nei akėti –
o ko daugiau man reikia?

Tveriu sau žemei dangų,
ramus sau gulinėju
po Blinstrubiškės ąžuolu –
senelių prieglaudoj.

Anoj pasaulio pusėj
žuvis varau į vandenį
ir suprantu, ko niekaip
suprasti negaliu.

Marcelijus Martinaitis

Kukutis savo laidotuvėse

Pabudo rytą Kukutis
ir mato – jis pats
guli šalia negyvas.

Troba atšalusi,
o pro duris mato –
ant snieguoto kalnelio
šermenims skerdžia kiaulę.

Prie stalo moterys
duonrikiu ieško kažko
atverstuos plaučiuos.

Ir mato Kukutis pro langą:
leidžiasi aeroplanas,
pakyla išgašdintos varnos.

Pro kitą langą,
nosis prie stiklo priploję,
žiūri
buriatų vaikai.

O pro virtuvės langą –
po Niagaros kriokliu
giminės verkia Kukučio,
atsirėmę į mašinas
ir labai ryškiai
fotografuodamiesi.

Galvoja Kukutis:
kaip gražiai viskas vyksta,
kaip manęs gailis,
kaip gerai apšneka –
tikriausiai
duos man kokią premiją,
ranką paspaus
arba pagirs
visuotiniam narių susirinkime.

M. Martinaitis. Kukučio baladės: Eilėraščiai. Vilnius, 1977.
<http://www.tekstai.lt>

Blank page with horizontal dotted lines for writing.

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)